

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ ІМЕНІ АКАДЕМІКА В. ЛАЗАРЯНА
СХІДНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР ТРАНСПОРТНОЇ АКАДЕМІЇ УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ

**І Міжнародної наукової конференції
«АНТРОПОЛОГІЧНІ ВИМІРИ
ФІЛОСОФСЬКИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

МАТЕРИАЛЫ

**І Международной научной конференции
«АНТРОПОЛОГИЧЕСКИЕ ИЗМЕРЕНИЯ
ФИЛОСОФСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ»**

PROCEEDINGS

**of the 1st International Scientific Conference
«ANTHROPOLOGICAL MEASUREMENTS
OF PHILOSOPHICAL RESEARCH»**

26.04.- 27.04.2012

ДНІПРОПЕТРОВСЬК 2012

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА В. ЛАЗАРЯНА

СХІДНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
ТРАНСПОРТНОЇ АКАДЕМІЇ УКРАЇНИ

КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ І СОЦІОЛОГІЇ

МАТЕРІАЛИ
I^oї Міжнародної наукової конференції
«АНТРОПОЛОГІЧНІ ВИМІРИ ФІЛОСОФСЬКИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

МАТЕРИАЛЫ
I^oй Международной научной конференции
«АНТРОПОЛОГИЧЕСКИЕ ИЗМЕРЕНИЯ ФИЛОСОФСКИХ
ИССЛЕДОВАНИЙ»

PROCEEDINGS
of the Ist International Scientific Conference
« ANTHROPOLOGICAL MEASUREMENTS OF PHILOSOPHICAL
RESEARCH»

26.04 – 27.04.2012

Дніпропетровськ - 2012

УДК 11/.14 : 572
ББК Ю 216

А 72 Антропологічні виміри філософських досліджень : матеріали І^{ої} міжнародної наукової конференції, Дніпропетровськ, 26-27 квітня 2012 р. – Д.: ДНУЗТ, 2012. – 142 с.

У збірнику представлені матеріали І^{ої} міжнародної наукової конференції «Антропологічні виміри філософських досліджень», яка відбулася 26-27 квітня 2012 року в м. Дніпропетровськ, Україна.

Висвітлюються та осмислюються нові грані людського існування на початку нового тисячоліття. Окрема увага зосереджується на формах їх оприявлення та рефлексії у філософії науки, техніки, мови.

Збірник призначено для співробітників науково-дослідних організацій, наукових, науково-педагогічних та інженерних працівників, докторантів, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів.

Редакційна колегія:

Хміль В. В., д-р філос. наук.
Варшавський О. М., канд. філос. наук
Малівський А. М., канд. філос. наук
Колесникова Т. О., НТБ
Хитрич О. В., НТБ

Адреса редакційної колегії:

49010, м. Дніпропетровськ, вул. Лазаряна, 2, Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна

ПОВАГА ЯК ОДНЕ З ОСНОВНИХ ПОНЯТЬ СОЦІОКУЛЬТУРИ

Гужва О. П., Петрушов В. М., Українська державна академія залізничного транспорту (м. Харків)

Повага як необхідна умова міжособових стосунків перетворюється на одну з проблем людського буття, що загострюється в сучасних умовах. Причому, повага як категорія в межах екзистенційної проблематики, концентрує на собі вузлові характеристики людей і як істот соціальних, і як істот духовних, оскільки висвітлює всю шкалу виробничих та суспільних стосунків і, підіймаючись над ними, вводить у внутрішній світ людей. З досить широким розумінням категорії поваги входить і можливість не тільки формування, а й усвідомлення досить прихованих від сторонніх очей стосунків між людьми, що зумовлюють функціонування інституту сім'ї.

Отже, повага залучає у своєму функціонуванні системнорегулюючі моменти людського існування, а саме: участь або співчуття між людьми, що супроводжує їх взаємини здебільшого впродовж життя і породжує різні форми співіснування від товариських до більш близьких або дружніх.

Розуміння, що поширюється на думки та дії, яке передбачає вміння роз'яснити власну точку зору та сприйняти іншу. Як і в першому моменті велика доля тут приходиться на систему освіти та виховання в усіх ланках соціокультури.

Наявність спільних інтересів – мається на увазі розбудова життєвих програм, поглядів практично-філософських, уподобань та смаків у широкому спектрі сприйняття як подій суспільних, політичних, виробничих, так і феноменів художніх. Не виняток становить і певне «притирання» поглядів на сім'ю.

Знаходження поруч – потреба, що вимагає бачення або відчуття того, що відбувається з близькою людиною. Зацікавленість тим, що відбувається з іншою людиною, яке вносить корективи у власні дії та поведінку і через розширення спектру власних оцінок, як позитивних, так і критичних, впливає на розширення духовного простору. Оскільки йдеться про повагу, то, безумовно, у першу чергу орієнтацією стає позитивне сприйняття дійсності. Антигерой сучасної масової культури стає тим сильним засобом, що перешкоджає всім намірам духовного виховання молодого покоління. Визнання чеснот, здібностей інших людей, що нерідко переважають власні чесноти та

здібності. Вміння критичного ставлення до себе – риса, яку несуть у собі особистості, що стоять над пристрастями, керуються розумом і навіть мудрістю, що означає поєднання власного Я з Я колективу.

Віра в людину, що окрім іншого включає можливість покласти на неї, а також бути опорою для неї. Складна діалектика стосунків: хто за кого тримається з відчуттям вдячності та готовності не рідко пожертвувати власним – є рисою, притаманною високоорганізованим людським спільнотам. Але в первісну добу ці спільноти вже були.

Чесність, відвертість, правда як чистота найбільше скріплюють людські стосунки. Але стають за різних причин майже реліктом у практиці співіснування.

Велич душі, що розкривається у непохитній відповідальності за долю інших людей і неможливості зради, ось той горизонт моральності, який відриває необмежені можливості здійснення поваги.

Отже, повага як категорія соціокультурного буття насправді вимагає серйозної уваги до себе з боку соціологів, філософів. Її усвідомлення має збагатити викладання гуманітарних дисциплін.

СТАНОВЛЕННЯ ПОГЛЯДІВ МОЛОДОГО ВИКЛАДАЧА КРИЗЬ ПРИЗМУ СКОВОРОДИНСЬКОГО ГУМАНІЗМУ

Демченко Є. Б., Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту ім. акад. В. Лазаряна

З огляду на те, що аспірант – це майбутній викладач, досить цікавим є застосування скovorодинського вчення про людину в його майбутній педагогічній практиці. У зв'язку з цим, особливої уваги заслуговує трактування Г. Сковородою принципу гуманізму як розуміння вчителем думок та прагнень учня, віра в благородне особистісне начало та в силу виховання.

Г. Сковорода одним із перших в українській педагогіці звертається до особистості вчителя. На його думку, педагог має, насамперед, дбати і сприяти розкриттю та формуванню в процесі навчання природних нахилів та можливостей учня. Особливо мислитель наголошував на необхідності розуміння сутнісних властивостей людини. Це твердження Г. Сковорода закладає в поради вчителю, наголошуючи при цьому на пізнанні в людині того,

СЕКЦІЯ 4. СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ПРОБЛЕМАТИКА СУЧАСНОЇ ФІЛОСОФІЇ

ПОЗНАВАТЕЛЬНАЯ ДИНАМИКА ИСТОРИКО-АНТРОПОЛОГИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ В XX - НАЧАЛЕ XXI СТ. Айтов С. Ш.	77
«ФЕТИШ» – КОРИСНА КАТЕГОРІЯ ІСТОРИЧНОГО АНАЛІЗУ Андросова-Байда Д. О., Барабаш Н. О.	78
ВІДОБРАЖЕННЯ УЯВЛЕНЬ ПРО ЖИТТЯ ТА СМЕРТЬ В СТАРОДАВНІХ РЕЛІГІЙНИХ ВІРУВАННЯХ УКРАЇНЦІВ Андруцька Я. В.	80
ФИЛОСОФИЯ И СОЦИОЛОГИЯ МАТЕРИАЛЬНОЙ КУЛЬТУРЫ: ИСТОРИЧЕСКАЯ РЕФЛЕКСИЯ В XXI ВЕКЕ Воронов В. В.	82
ПОВАГА ЯК ОДНЕ З ОСНОВНИХ ПОНЯТЬ СОЦІОКУЛЬТУРИ Гужва О. П., Петрушов В. М.	84
СТАНОВЛЕННЯ ПОГЛЯДІВ МОЛОДОГО ВИКЛАДАЧА КРІЗЬ ПРИЗМУ СКОВОРОДИНСЬКОГО ГУМАНІЗМУ Демченко Є. Б.	85
КОНЦЕПТ СПРАВЕДЛИВОСТІ И ФИЛОСОФИЯ ПЛАТОНА Ищенко-Семенко Н. А.	87
ДИАЛЕКТИКА ТРАНСГРЕССИИ И АСКЕТИЗМА: ИДЕОЛОГИИ СОВРЕМЕННОГО КАПИТАЛИЗМА Карпенко А. А.	90
ОСВІТНІ СТРАТЕГІЇ В ПОСТМОДЕРНИХ КОНОТАЦІЯХ Культенко В. П.	91
ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ВНУТРІШНЬОГО ДОСВІДУ В ПОСТМОДЕРНІСТСЬКІЙ ПЕДАГОГІЦІ Лаута О. Д.	93
АНТРОПОЛОГИЧЕСКИЕ ИЗМЕРЕНИЯ ПРИ РЕФОРМИРОВАНИИ ОБРАЗОВАНИЯ УКРАИНЫ В ЭПОХУ ПОСТМОДЕРНА Мурашкин М. Г.	95
«ФІЛОСОФІЯ СЕРЦЯ» ПАМФІЛА ЮРКЕВИЧА ЯК ФЕНОМЕН УКРАЇНСЬКОГО БУТТЯ Озерова О. О.	99
МІСЦЕ КОНЦЕПЦІЇ МНОЖИННОСТІ СВІТІВ У ВИВЧЕННІ УТОПІЇ ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ЯВИЩА Окорокова В. В.	100
ТЕЛЕОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ УТОПІЧНОЇ ДУМКИ В СУСПІЛЬСТВІ Окорокова В. В.	103